

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbătă

ABONAMENTUL:

Pe un an 24 leu.

Pe șase luni 12 lei. — Pe trei luni 6 lei.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențe

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45. Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Un sir cu litere mărunte pentru întâia oară 30 fil., pentru a doua și a treia oară câte 20 fil.

Pentru inserate mai mari după învoială.

La Invierea Domnului

Marea și sfânta sărbătoare a Invierii ne găsește, în anul Domnului 1918, tot în vîntul învisorat al patimilor nepotolite de grozăvile morții.

Cu atât mai vîtos, rugăciunile sufletelor noastre se înalță astăzi către cel ce prin biruința morții ni-a dăruit viață de veci.

Valea de lacrimi și de sânge, de jale și de mănuire, n'a putut să înăbușească vechea credință, înrădăcinată în inima creștinului, de a-și ridică spre cer fruntea brăzdată de mulțimea năpastelor și durerilor.

A sosit sărbătoarea sărbătorilor, ca să ne șestească din nou, că traiul pământesc nu cuprinde totul, că traiul pământesc nu este lucrul de căpetenie pentru creația lui Dumnezeu.

Există în noi o dorință neîmplinită, care tinde spre o viață a curățeniei și împăcării între lumea văzută și cea nevăzută.

Această dorință nu se poate încălca, decât în adevărul ce iese la lumină prin invierea Domnului, care voiește să statornească armonia iubirii pretutindeni.

Răsboiul de astăzi ne dovedește zilnic, că deși viața lumească este o comoară pentru om, ea trebuie jertfită în schimbul unor valori înalte, din care va răsări viitorul mai bun și mai cuprinzător.

Experiența lungului răsboi ne învederează tot mai bine faptul, că alătura intereseelor proprii personale trebuie pusă respectarea de-apropelui.

Căci drepturile mele numai atunci sănt adevărate, când nu izbesc în drepturile de-apropelui meu.

Nu este răsboiul acesta, al urii și răsbunării, o pedeapsă trimisă de Domnul asupra omenimii. N'a povăduit Măntuitorul niciodată răsbunare și ură. El a grăit așa:

«Părinte! Iartă-le lor, că nu știu ce fac.»

Răsboiul nu-i bătea Domnului, ci este fapta omului, urmarea slăbițiunilor și răutăților sale de multe feori.

Opera răsboiului este a noastră, numai a noastră, cari ne-am depărtat de porunca iubirii evanghelice, și am ales armele urei și ale invidiei, armele revanșei, în locul milei, al răbdării și al cuminției.

Sufletele, copleșite de greutatea sarcinilor, sănt însătoșate de pace și lumină.

Suferințele nu pot să fie fără sfârșit. Dreptatea și adevărul trebuie să iasă deasupra.

Pacea, de atâta ori întreținătă, în cele din urmă se va întronă de nou.

Dar, ce stări vor urmă după sfârșitul răsboiului, nimeni nu știe.

Sigur este, că zadarnic vor amuți mitralierele și tunurile, lumea se va agita mai departe în căutarea unei alcătuiri cu rosturi nouă și cu teme-iuri nouă.

Iubirea națională, și ura națională, — care este împotriva tuturor învățăturilor lui Cristos, — n'are poate să mai fie hotărâtoare în acțiunile omenești.

Cei trăiți ani întregi deparțe de țară și de mizeriile, de care au patimis și înainte de răsboi, vor reveni, din vălmășagul luptelor, cu gânduri primenite la căminurile lor. Nu se vor mai simți ca făcând parte numai din cercul unui sat, unui orășel, sau unui popor, ci ca o părticică dintr'un întreg cu mult mai mare, — așa cum n-o spune însă biserică intemeiată de Măntuitor.

Ce vor găsi, în patria lor, cei întorși din câmpul de sânge și de noroi?

Ce așteaptă pe vitejii rămași cu viață?

Cum se pregătește țara, ca să-i primească la sinul ei de mamă?

Noi știm, că am adus jertfe peste puteri. Am susținut statul cu munca, cu truda, cu renunțarea, și cu banii ce i-am adus totdeauna, când ni-i-a cerut.

Am dat tot ce-am avut mai prețios. Floarea satelor, atâția junii și bărbăti zdraveni, ai câmpilor și dealurilor noastre, s-au coborât cu zile în mormânturi.

S-ar putea oare ca jertfele noastre să meargă în vînt, și morții aceia să fi murit în zadar?

Nu știm.

Știm și simțim că deocamdată purtăm mai departe crucea...

Și totuși. *

Invierea are să sosească odată pentru toți, fără deosebire.

Sărbătoarea de astăzi n-o mărturisește prin Cristos care, călcând moartea cu moarte, ne dăruiește viață fără de sfârșit.

Cocoșul nu cântă, cum se afirmă de cătră atâția, la răsăritul soarelui, ci aproape exact la aceeași oră, fie iarna, fie vara.

Despre simțul timpului la papagal s'a însemnat observația următoare:

Directorul de teatră Pollini dela teatrul din Hamburg, avea un intendent căruia un fiu al său îl aduse un papagal din India. Înțelegând animalul se desvoltă înțelut cu înțelut și deveni un vorbitor plin de talent. Cele mai diferite observații care le auzea zilnic în casă, le învăță numai decât și le repeta. Intendentul venea în fiecare zi acasă la masă la $2\frac{1}{2}$ după amiază, iar la $5\frac{1}{2}$ se întorcea la teatră. Un ceasornic mare de perete bătea ceasurile și jumătățile. Când domnul venea din întâmplare ceva mai târziu, nevastă-sa îl întâmpina cu vorbele: «Ce vîi astăzi așa de târziu?»

Deșteptul papagal își însemnă cîrând aceste vorbe, și de câte ori domnul casei sosește după ce bătuse ceasornicul două și jumătate, îl întâmpină acum el dela dânsul: «Vîi astăzi așa de târziu...» Pela trei, intendentul se dădea odihnei până la cinci ceasuri fix. Pasarea în vremea aceasta stătea pe umărul lui și nu se mișca. Femeea earăș, ca să nu întârzie bărbatul dela slujbă, avea obiceul de venea exact la ora cinci să-l deștepte și-i zicea întotdeauna: «Hai scoală, că e timpul».

Isus adevărul

In vremea aceea o suflare ca de vîfor a străbătut cuprinsul celor douăsprezece seminții, că Mesia cel născut din fecioara Maria coboară către cetatea Ierusalimului. In calea lui săracii poporului, oropsiții, bolnavii, lihiții și toți copiii vitregi ai sorții își ascoperneau hainele și cu ramuri de finici întimpindându-l și cântau: «Osana, fiul lui David, bine e cuvântat cel ce vine întru numele Domnului!»

Sau cutremurat bogății, boerii, arhiepii, fariseii și cărturarii întunecându-se de frică și mânie asupra Nazarineanului pornit să le sugrume negliuiriile.

Si în vremea aceea lumea întreagă simțea, că prin Isus la luptă aprigă să apornit adevărul cu minciuna.

Deoparte sta minciuna, îmbuibătă în hainele ei grele de porfiră și vison, în adăpostul palatelor boerești, în scaunele aurite ale arhieilor din sinagoge, în șarlataniile cărturărilor și fariseilor, în lăcomia nesașului bogăților, gata în orice clipă să calce peste sute de mii de cadavre, numai ca să-și stăpne pofta individuală.

De altă parte s'a ridicat adevărul, răsărit în ieslea dobitoacelor, și pornit la drum în hlamida lui săracăcioasă, desculț, cu capul gol, colindând din colibă în colibă, încunjurat de mulțimea desmoștenișilor de soarte.

Si mulțimea aceasta de săraci, de muncitori, de bolnavi pe cari Isus îi tămaduea cu cuvântul puterii sale, a crezut că Isus este adevărul.

Puternicii jidovilor, bogății, cărturarii și toate măririle deșarte îl tăgăduiau. Robia mulțimi, pe care pu-

FOIȘOARA

Cântări...

A fost un întuneric fără margini, Când s'a născut din Maică-sa Cuvântul Sub jugul lui gema din vremi bătrâne Indurerat și năcdjît pământul.

El s'a născut și a adus Lumină, Credeu puternic, vecină, primăvară In inimi umile, ear din sușet A șters păgâna vremilor povară.

In urma lui pășea încet, dar bine O mână de apostoli. El formări Pușinul aluat, care dospise Frământătură'n fiecare fără...

Și ceata mucenilor strădalnică Tot crește 'ncet, domol, fără repaos. Adeseori prin lupte 'nverșunate Se scurg credințe vechi în vechiul haos.

Biruitor se 'nalță steagul mândru, Ce l-au purtat martirii cu izbândă; Dușmanii vieții cad cu ochii umezi, Cu inimă amără și fiămândă.

Trec veacuri lungi, trec veacuri mohorâte. Vin vremuri calde, vremuri de lumină, Si fiecare 'ntruchipează ceva, Si scrie 'n carte-o pagină senină.

Și se pornesc răboae blâstemate, Curg râuri mari de sânge, și la urmă Ideile Celui născut în iesle Se 'nfăptuesc, ear cele vechi se curmă.

Și acest răsboi va 'ntruchipă aievea O parte din credeul măntuirii, Căci scris este în cărțile bătrâne: Să nu lupfi niciodată 'ncontra fără...

Deci să cântăm acum cu glas de-aramă Toți cei umili și fără zi senină: Cristos a inviat, căci din mormânturi Ear va ieși viață și lumină...

Vasile Stoicanea

Simțul timpului la animale

Este un fapt pe care naturaliștii îl socotesc ca deplin dovedit, că animalele superioare au simțul timpului extraordinar de bine desvoltat. Omul a cam pierdut acest simț, și mai cu deosebire omul civilizat, care la orice ocazie obișnuiește să-și consulte ceasornicul.

Animalele însă au păstrat simțul care le spune când este timpul pentru cutare sau cutare act de viață lor simplă.

Astfel s'au văzut la păsune turme, care când vine exact ora la care de obicei au să fie mâname la adăpost, se strâng dela sine, fără a mai aștepta îndemnul păstorului.

Cocoșul nu cântă, cum se afirmă de cătră atâția, la răsăritul soarelui, ci aproape exact la aceeași oră, fie iarna, fie vara.

Despre simțul timpului la papagal s'a însemnat observația următoare:

Directorul de teatră Pollini dela teatrul din Hamburg, avea un intendent căruia un fiu al său îl aduse un papagal din India. Înțelegând animalul se desvoltă înțelut cu înțelut și deveni un vorbitor plin de talent. Cele mai diferite observații care le auzea zilnic în casă, le învăță numai decât și le repeta. Intendentul venea în fiecare zi acasă la masă la $2\frac{1}{2}$ după amiază, iar la $5\frac{1}{2}$ se întorcea la teatră. Un ceasornic mare de perete bătea ceasurile și jumătățile. Când domnul venea din întâmplare ceva mai târziu, nevastă-sa îl întâmpina cu vorbele: «Ce vîi astăzi așa de târziu?»

Deșteptul papagal își însemnă cîrând aceste vorbe, și de câte ori domnul casei sosește după ce bătuse ceasornicul două și jumătate, îl întâmpină acum el dela dânsul: «Vîi astăzi așa de târziu...» Pela trei, intendentul se dădea odihnei până la cinci ceasuri fix. Pasarea în vremea aceasta stătea pe umărul lui și nu se mișca. Femeea earăș, ca să nu întârzie bărbatul dela slujbă, avea obiceul de venea exact la ora cinci să-l deștepte și-i zicea întotdeauna: «Hai scoală, că e timpul».

Intr-o din zile nevasta intendentului având de făcut o vizită, plecă de acasă, nu fără a face atent pe bărbatul ei să nu cumva să doarmă peste ora obișnuită. Ceasornicul bătu trei și jumătate, patru, patru și jumătate... Pasarea stătea nemiscată pe umărul stăpânului ei. Când însă bătu ora cinci, și nevasta intendentului nu veni să-l scoale, papagalul luă el asupra lui slujba, strigând: «Hai scoală, că e timpul!» — Domnul intendent, prin somn, aude glasul și închipuindu-și că era chiar nevastă-sa răspunse cum obiceinuia uneori: «Mai lasă-mă, numai nițel...» Si întocmai după cum doamna așteptă numai câteva minute, după care își repetă vorbele, papagalul așteptă și el exact același timp, după care ear: «Hai scoală, că e timpul». Domnul intendent n'au ce face, se sculă. Ear de atunci doamna nu mai avu nevoie să se deranjeze, căci papagalul își continuă slujba, fără să dea greș măcar o singură dată.

Dar simțul cel mai desvoltat al timpului îl are cânele. Printre nenumăratele observații care dovedesc această calitate a lui sănt și cele ce urmează:

O familie se află în vizită la niște rude într-un oraș de provincie. Acestea aveau o fetiță deșteptă de patru ani, al cărei prieten nedespărțit era un câine frumos de rasa Benhard, nume Rolf. Mica Elisa începuse a merge la școală de vrăo câteva săptă-

ținii o exploatau după plac, era pentru ei rostul cel mai cuminte în cuprinsul cărui lor.

Cuvântul prorocilor n'au voit să-l înțeleagă, povata stelei minunate n'a pătruns în inimile lor, glasul lui Ioan era glasul celui ce strigă în pustie, de care boerii și băteau joc în ospețele lui Irod. El așteptau ca adevărul intrupat în Mesia să răsară în palate de marmoră, să se îmbrace în aur și mătasă și să observe condițiile regulilor sociale aristocratice. Ei au uitat, că tocmai acesta este semnul lui de mărire, că se coboară în mijlocul brațelor arse de robota muncii și a fețelor brăzdate de tăișul suferinței. Adevărul prin aceasta nu și perde din valoare. Dimpotrivă. Aurul tot aur rămâne și în mocirla de pe drumuri.

Dar a sosit plinirea vremii și adevărul a înfruntat minciuna în față și a biruit-o. În zădar s'au tulburat stăpânii jidovilor revoltându-se de cetezarea neînsemnatului Isus, în zadar a trecut Irodiada prin ascuțisul sabiei pe Ioan, care prevestea pe Mântuitorul, și zadarnică a fost tirania lui Irod, ucigașul celor patrusprezece mii de prunci; adevărul propoveduirii lui Isus a cutropit mulțimea ca puvoiul de apă ce se rostogolește de pe culme și duce cu sine tot ce-i stă în cale.

Indărjirea grozavă ce a cuprins pe puternicii vremii, a isbutit să ucidă pe cel ce a pornit puvoiul împotriva minciunei, pe Isus omul l-au ucis, dar pe Isus adevărul nu l-au putut răstigni pe cruce.

Adevărul acesta a pornit din preajma crucii de pe Golgota ca un fulger de lumină în largul hotarelor omenești, a pătruns prin marmora palatelor, prin bârnele colibelor, înfișându-le cuprinsul și cucerind sufletele tuturor.

Multă forță brachială i s'a pus în cale, dar nu l-a putut îmbrânci; căci adevărata și cea mai mare forță este adevărul. Acesta nu cunoaște lumea considerațiilor, nu ia în seamă deșertăjunea măririlor lumesi, el își clădește stăpânirea în suflete, loviturile din afară nu-l ating, își ține calea înainte și cu el alătura merge energia, maiestatea ideii. Adevărul nu se leagă în cătușe de rânduile omenești, din el răsuflă sănătatea, lumina, energia, natura. Adevărul e scânteia dumnezească, ce se impune prin sine însuși și nu cere ajutorul dovezilor sofistăriei omenești. El vine dela Dumnezeu, vorbește azi în uliță, și mâne de pe tron. El este întreg și desăvârșit, și pretinde oameni tot aşa de

întregi. Și aceștia sănătă și rămân pentru totdeauna măntuitorii lumii, fie aruncați în temnițe, fie schinguiți și batjocorați, fie răstigniți pe cruce.

Și Isus a fost întreg și desăvârșit. El a fost însuș adevărul. Căci de n'ar fi fost Isus adevărul, cuvântul celor doisprezece pescari și robi ai pâni de toate zilele n'ar fi putut răscoli popoarele lumii; s'ar fi năruit și ei curând după moartea dascălului lor în însăși neputință propovedaniei, asemenea altor multe secte iudaice. De n'ar fi fost Isus adevărul, n'ar fi fost în stare Petru pescarul să boteze într'o singură zi trei mii de oameni. Și de n'ar fi fost Isus adevărul, înțelepicuinea și energia cuvintelor lui n'ar fi trecut peste atâtea mii de cruci de martiri, și n'ar fi putut sdobi idolii de aur, cari străjuiau palatele aristocraților și ale împăraților romani.

In cursul veacurilor a purtat lupte crâncene adevărul lui Isus cu minciuna lumii. Isus a cucerit lumea, dar biruința adevărului lui nici azi nu-i desăvârșită. După atâtea veacuri de sbucium, idolii neamurilor și astăzi sănătă și aur și lucruri de mâni omenești.

Dar dacă atunci o singură cruce a putut răscoli lumea până la marginile pământului, mii de cruci de astăzi vor face lumea să înțeleagă, că nu idolii aceștia sănătă chemeți să sădească în lume fericirea, ci numai adevărul lui Isus, singura cale de mântuire.

Și adevărul lui Isus trebuie să biruească și va biruți atunci, când Isus nu va înviă numai în mormântul din grădina lui Iosif, ci va înviă în sufletele tuturor oamenilor.

Cine nu crede în Isus, nu crede în mântuire, și cine nu crede în mântuire, nu crede în biruința adevărului, acela poate aștepta sosirea Mesiei, asemenea poporului jidovesc până la sfârșitul veacurilor.

Dr. Seb. Stancă.

Situația politică

Audiență. — **Dispensat.** — **Învoală.** — **Wekerle.**

Maiestatea Sa domnitorul a primit Duminecă după ameazi în audiență de o oră pe designatul de ministru-prezident Iosif Szterényi, care a raportat despre tratativele sale în chestiunea rezolvirii crizei de guvern.

Suveranul, pe lângă exprimarea deplinei încrederi în persoana lui Iosif Szterényi, l-a dispensat de sarcina ce i-o dase de a forma un nou cabinet.

sau la două, cu un cuvânt la oră din noapte. Indată ce părăsesc curtea, cânele e lângă mine, și nimic nu-l poate depărta. Când însă dimineață mă duc la lucru meu în fabrică, paznicul credincios rămâne liniștit în cușca lui și și scoate numai capul ca pentru a-mi zice ziua-bună. Animalul știe, că după plecarea mea la serviciu n'am să mă întorc decât după trei sau patru ceasuri, că în acest timp n'are voie să părăsească curtea, și că ziua n'are ce să caute la fabrică.

Călător bătrân...

*Călător bătrân, tu blândă lundă,
In sat nu-i suflet, care să-ți spună:
Că nol, căt timp ne-am avut ca frață,
N'am fi fost de apururi împreună.*

*Doar amândoi băteam cărări pustii.
Sub geamuri așteptam în nopți târzii.
Eu ție mă plângem, și m'ascultat,
Durerea mea tu și azi o mai știi.*

*Călător bătrân, eu plec cu tine,
Că-s singur. Și nime nu-mi mai vine:
M'au părăsit azi ochii cei mai dragi,
S'am îngropat cel din urmă bine.*

Ioan Berghia

Problema reformei electorale a ajuns astfel într'un nou stadiu. Aproape toate partidele admit acum compromisul în această problemă. Ear persoana cea mai potrivită, pentru a face învoelă aceasta, este Alexandru Wekerle, pe care și Szterényi l-a recomandat Maiestății Sale.

Iosif Szterényi, ieșind dela monarh, a comunicat ziaristilor următoarele:

Audiența mea la Maiestatea Sa a durat peste o oră. Am făcut raport amănunțit despre cursul și rezultatul per tractărilor următoare, și în același timp am înaintat propunerile mele cu privire la deslegarea chestiunii. Propunerile acestea au întâmpinat aprobația Maiestății Sale. La rugarea mea, regele m'a dispus de încredințarea designatului ministru președinte, și m'a asigurat tot odată despre încredere. Sa cea mai deplină. Cred că criză se apropie de rezolvare. Ideea unui compromis, unicul mod de deslegare, sper să iasă biruitoare.

Ministrul de comerț Szterényi s'a întors Luni seara la Budapesta.

Din casa magnaților

Împotriva reformei. — **Învoală.** — **Elemente anarhice.** — **Ultima ratio.** — **Votarea.**

Luni, în săptămâna aceasta, s'a ținut ședință în casa magnaților. La ordinea zilei era proiectul de indemnitate.

Contele Iosif Mailáth vorbește în chestiunea reformei electorale. Deslegarea ei, zice contele Mailáth, nu trebuie să se facă așa, ca să primejduiască supremăția elementului maghiar; cu ingrijorare vede năzuințele de a se ajunge la tantă prin disolvarea camerei actuale. De aceea apeleză la guvern să rezolve problema prin o învoală și să restabilească între partidele ungare unitatea. Oratorul prezintă, în acest înțeles, un proiect de rezoluție.

Francisc Chorin și profesorul Victor Concha susțin proiectul prezentat de contele Mailáth. Profesorul Concha este de părere, că alegerile nouă ar fi o imposibilitate atât din punct de vedere al moralei, cât și al dreptului.

Contele Iuliu Károlyi zice că dreptul de alegere trebuie lărgit numai până la punctul, care nu periclită caracterul de până acum al statului ungar. Oamenii la Massaryk se găsesc nu numai în Austria, ci și în Ungaria. Elementele acestea întrebunțează chestia electorală pentru a produce agitație în interesul înțelegerii. Aceste elemente voiesc anarhie, nu democrație. Prin lozinca «pacifism» nu au de gând să lucreze pentru grabnicul sfârșit al răsboiului. Oamenii aceștia sunt «defești», de oarece doresc să fim înfrântă.

Contele Toroczkay protestează, că aceia cari nu împărtășesc vederile anteboritorului, să fie considerați ca «defești». Contele Iuliu Károlyi răspunde, că n'a tras la îndoială patriotismul membrilor din casă magnaților.

Ministrul președinte Wekerle declară, că nu poate, ca șef al unui guvern retras dela putere, să influențeze nici într'un fel părările casei magnaților cu privire la proiectul prezentat. Si astfel își exprimă numai opinia personală. Cerere, ca problema dreptului electoral să fie rezolvată prin învoală, corespunde pe deplin părărilor sale. Învoala aceasta este neapărată, de o parte din motive de politică externă, de altă parte din motive interne. Cu raport la dreptul de a disolva camera, coroana nu a renunțat la acest drept; dar ca «ultima ratio» este greu de aplicat. Cel ce va face uz de acest drept, trebuie să garanteze absoluta curățenie a alegerilor.

După vorbirea lui Wekerle, indemnitatea se primește în general și în special. Asemenea se votează și propunerea prezentată de contele Mailáth.

Proxima ședință se va ține după numirea nouului guvern.

Mersul răsboiului

Telegrame oficiale dela biroul de presă al ministrului președinte

Raportul statului nostru major:

Budapesta, 29 April (Of.) Pe unele locuri din frontul italian luptă de tunuri.

Budapesta, 30 April. (Of.) Pe frontul sud-vestic activitatea răsboinică a crescut în mod considerabil. Lângă Piave am re-spins mai multe înaintări dușmane.

Budapesta, 1 Mai (Of.) Pe frontul sud-vestic activitatea vie răsboinică a durat și ieri toată ziua. În multe locuri am zădărnicit încreșterea de recunoașteri italiene.

Şeful statului major.

Raportul statului major german:

Berlin, 29 April (Marele cartier general) Frontul vestic: În teritoriul de luptă din Flandra s'a redeșteptat dela amiază folosul de artillerie. Prada de răsboi, dela ocuparea înălțimii Kemmel, s'a ridicat la: 7100 prizonieri, între aceștia 181 ofițeri, 588 tunuri și 233 mitraliere. Între canalul Labassé și Scarpe, precum și la Somme, englezii au desfășurat o via lucrare de recunoaștere. Contraatacarile puternice franceze împotriva localității Hangard le-am respins. Pe alte părți ale frontului, în numeroase locuri, s'au dat lupte de avangarde.

O înaintare a noastră, pe malul răsăritean al Meusei, în sănături franceze a dat de rezultat prizonieri.

Dela celelalte fronturi nici o nouă.

Berlin, 30 April. (Marele cartier general) Frontul vestic: În mai multe locuri din Flandra s'au desvoltat lupte violente de infanterie. Spre nord de Vormezel și Groote-Vier Straat am ocupat mai multe sănături engleze. Detașamente de asalt, care la Loker au pătruns în linile dușmane au dat peste contraatacuri puternice franceze. În cursul acestor lupte dușmanul a izbutit să intre în Loker; însă încercările sale de a străbate dincolo de localitatea aceasta s'au zădărnicit. Toată ziua a durat o via activitate de tunuri, care s'a întins până în noapte, pe întreg teritoriul dela Kemmel. Pe celelalte părți ale frontului, lucrarea răsboinică s'a restrâns la recunoașteri și, din vreme în vreme, la foc de artillerie.

Frontul macedonean: O înaintare durată, pornită după o pregătire artilleristică de mai multe zile, între Vardar și lacul Doiran, s'a prăbușit în fața liniilor noastre.

Berlin, 1 Mai. (Marele cartier general) Frontul vestic: În Flandra, pe sectorul Loker și Dratodtre, zădărnic au încercat să înainteze părți proaspete franceze, pornite în luptă înversată. Năvala lor repetată s'a prăbușit în focul nostru. Pe câmpul de bătălie de pe malurile Sommei am executat recunoașteri succese. În celelalte locuri ale frontului nimic deosebit.

Ludendorff.

Modificarea statutelor fondului de pensiuni arhidicezian

Chestiunea fondului de pensiuni al arhidicezii este de o actualitate imperativă. Modificarea o impun statutele votate în ședință sinodului arhidicezian dela 13/26 April 1901, fiindcă deși au însemnat o imbunătățire față de statutele vechi votate în ședință din 6/18 Mai 1891 a sinodului arhidicezian, azi nu mai corespund cerințelor vremii.

Consistorul arhidicezian în ședință plenară din 12/25 April a. c. propune următoarele modificări:

S. 1 se formulează așa:

Fondul de pensiuni servește pentru pensionarea funcționarilor consistoriali: vicarul arhiepiscopal, asesorii consistoriali salariați, oficialii consistoriali și personalul de manipulație, profesorii seminariali din secțiunea teologică, protopopii, cathechii cu salare sistematizate, preoții, capelanii și dia-

coni, instituți canonicești; pentru cursorii consistoriali, pentru pensionarea văduvelor și ajutorarea orfanilor.

La S. 3 se intercalează, că profesorii din secțiunea pedagogică a seminarului «Andrei» nu sunt datori să se înscrive la fond;

S. 8. se formulează astfel:

Fiecare comună bisericăescă contribue la acest fond cu taxe anuale, care se fixează:

1. Pentru parohiile cu peste 1000 suflete cu 50 coroane pentru fiecare paroh, capelan sau diacon;

2. Pentru parohiile dela 600—1000 suflete cu 40 coroane pentru fiecare paroh, capelan sau diacon, și

3. Pentru parohiile sub 600 suflete cu 30 cor. pentru fiecare paroh, capelan sau diacon.

S. 11. Administratorii protopresbiterali contribue la acest fond nu numai cu jumătate venite fixe din fondul protopresbiteral, ci și din cele dela cassa arhidiceziană.

§. 14 se formulează:

Suma maximală a pensiunii se staborește:

a) pentru funcționarii consistoriali și profesorii seminariali în suma salarului, inclusive adusele periodice pragmatice și banii de cvartir, ce ridică la ziua pensionării;

b) pentru protopresbiteri cu cor. 3800 plus cincivenele de 10% dela această sumă, ce le are la ziua pensionării;

c) pentru parohi cu pregătire de 8 clase medii, respective maturitate cu cor. 2400 plus cincivenele de 10% dela această sumă, ce le are la ziua pensionării;

d) pentru parohi fără 8 clase medii, care au frecventat cursul teologic ordinat, apoi capelani și diaconi cu calificare normală cu cor. 1600 plus cincivenele de 10% dela această sumă, ce le are la ziua pensionării.

e) Pentru parohi cu calificare extra-ordinară 1200 cor. plus cincivenele de 10% dela această sumă, ce le are cu ziua pensionării.

Celor de sub d) le stă în voie să intre în categoria de sub c), dacă plătesc toate taxele ca și aceștia.

§. 18. se formulează:

Suma maximală a pensiunii se acordă la toți membrii fondului numai după un serviciu de 40, iar la profesori de 35 ani, și dacă pe toți acești 40 resp. 35 ani s-au plătit taxele prescrise. La o durată mai mică de serviciu, suma pensiunii se fixează:

a) după un serviciu de 10 ani 40% a sumei maximale de pensie;

b) după 10 ani împliniți, după fiecare an început de serviciu continuativ încă câte 2%, respective pentru profesori 2 1/4% a sumei maximale de pensie.

Din §-ul acesta se abandonează alineatul «dacă un profesor» etc., iar celalalt text rămâne neschimbăt.

§. 19. se întregește:

Pensiunea văduvei și ajutorul copiilor se acordă dela ziua morții soțului respective a tatălui, rămânând în vigoare și favorul din § 10 alinea 2, în temeiul căruia dacă după parohul răposat a rămas văduvă și orfani în anul prim de vacanță, jumătate din venitul parohiilor vacante îl căpătă văduva și orfanii parohului răposat.

Anii de serviciu, făcuți în altă dieceză, se compută numai 10, dacă pentru acești 10 ani se solvesc toate taxele, fundamentală și anuală, cu 4% camete.

§. 32 se modifică așa:

Statutul prezent intră în vigoare cu 1 Ianuarie 1919 cu observarea că pentru acei membri cari nu ar opta să rămână înscrise la fondul de pensii după statutele modificate, să aibă valoare statutele cele vechi.

Paștile din 1918

In biserica noastră se știe ca regulă generală dispoziția sf. Părinți stabilită în sinodul I ecumenic, ca adeca Paștile să se serbeze totdeauna în Dumineca primă după luna plină ce urmează echinoctiului de primăvară. Privind în calendar însă vedem, că în anul acesta Paștile nu cad în Dumineca după luna plină, ci cu o săptămână mai târziu. S-ar părea o greșală săvârșită de cei ce au calculat terminul Paștilor pe sute de ani înainte. Cazul acesta e o dovadă căt de amănunțit a fost calculat terminul Paștilor din partea sfinților părinți, cari s-au trudit ca să-l aducă în conglădare și cu rosturile naturii.

Multele frământări și nedumeriri dela începutul creștinismului au îndemnat pe membrii sinodului I ecumenic, să studieze chestia, și să stabilească principiul pentru uniformitate. Principiul fundamental a fost, ca praznicul Paștilor să nu coincidă cu pasca jidovilor. Prăznul creștin să se serbeze după echinoctiului de primăvară pus pe 21 Martie, după luna plină, în Dumineca ce urmează. Arhiepiscopul din Alexandria luă atunci asupra sa sarcina ca impreună cu alii învățați ai școalei de acolo să fixeze pe baza acestui principiu terminul praznicului pentru fiecare an pe sute de ani înainte.

Ei își, ca baza echinoctiului din 21 Martie, luna plină, însă nu cea astronomică, ci o lună plină mijlocie, care cade la 14 April. Paștile pot cădea deci în zilele dela 22 Martie până la 25 April. Când luna plină cade pe 21 Martie care zi e Sâmbătă, atunci Paștile se serbează în 22 Martie; dacă luna plină cade în 20 Martie înainte de echinoctiul din 21, atunci Paștile se amână până la luna plină următoare care în cazul acesta ar fi în 18 April, iar Paștile în Dumineca următoare.

Biserica răsăritului a mai pus o restricție cu privire la ziua echinoctiului. Dacă luna plină cade pe ziua acestui echinoctiu, adecă în 21 Martie, biserica noastră amână Paștile pe Dumineca următoare,

după luna plină. Și aceasta din motiv că nu se întâlnească cu paștele jidovești. Biserica apuseană s'a întâlnit cu paștele jidovești, de ex. în 14 April 1805, în 3 April 1825, în 12 April 1903, și se va mai întâlni. În biserică noastră se exclude aceasta prin dispoziția de mai sus.

Pentru stabilirea zilei Paștilor nu se ia în seamă luna astronomică, ci o lună mijlocie, și anume luna nouă, după care la 14 zile urmează luna plină. Calculele astronomice au stabilit ciclul lunii care ține 19 ani, după care timp luna revine iar în aceleși zile. Luna nouă, a unui an anumit, atâtă deci dela locul pe care îl ocupă acel an în ciclul de 19 ani. Numărul care arată locul acesta, se numește numărul de aur al anului respectiv. Atâtă însă luna aceasta și dela diferența ce există între anul solar și anul lunar. Anul solar are $365\frac{1}{4}$ zile, anul lunar are 12 schimbări de lună, și diferența este 10 88 zile, în sumă rotundă 11 zile. Pe baza unui calcul special se stabilește apoi din acestea vârsta lunii la începutul anului astronomic, adecă epactă, care arată de câte zile este luna nouă în ziua de 1 Ianuarie a unui an anumit.

Pentru anul 1918 de ex. numărul de aur este 19, ceea ce înseamnă că în ciclul de 19 ani este anul cel din urmă. Epactă anului acestuia este 0, ceea ce înseamnă că luna nouă pascală în 1 Ian. 1918 este de 0 zile. Călindarul ne arată însă luna nouă în 1 Ianuarie de 2 zile. De unde diferența aceasta?

Calculele astronomice ale lui Blasius au ajuns să constate că clipele care rezultă an de an din diferența de 10 88 zile, dau în timp de 310 ani suma de două zile, deci tot la 310 epactă anului trebuie să suferă o corecție de două zile. Prin urmare luna plină pascală ce cade după 21 Martie 1918, nu este cea curată astronomică, ce cade pe ziua de 13/26 April, ci luna mijlocie cu corecția de două zile. Deci luna pascală cade după calculul epactei bisericesti pe ziua de 15/28 April. Fiind ziua aceasta zi de Duminecă, după disposiția de mai sus Paștile se pot serba numai în Dumineca următoare după luna plină, și astfel ziua Paștilor cade pe ziua de 22 April v. Corecția aceasta a fost constată de Ciril, arhiep. Alexandriei (401) apoi de arhiep. Teofil (436) și stabilită definitiv de călugărul Dionisiu Exigiu din Roma (525). El a stabilit era dionisiană sau vulgară pe baza căreia se constată ziua Paștilor pentru fiecare an.

Sfinții Părinți n'au putut perde din vedere corecția celor două zile, și deoarece aceasta urmează a se face tot numai la 310 ani, nu se face nici o vătămare canoanelor bisericesti. (Saguna, Enchiridion p. 6.)

Anul 1918 este cel din urmă în acest ciclu de 310 ani și din acest motiv cade și corecția celor două zile pe acest an.

Dr. Seb. Stanca.

Stirile zilei

De sfintele sărbători ale Invierii Domnului dorim să stimărilor noștri cători pace și deplină sănătate.

Cristos a înviat!

Numărul cel mai apropiat al Telegrafului Român apare joi după sărbători.

Stire personală. Excelența Sa, Inalt Prea Sfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit Vasilie s'a întors dela Budapesta, cu trenul de Marți seara, la reședința Sa.

La rang de nobil. Maiestatea Sa Regele Carol a ridicat în rangul nobilimii ungare, cu drept de moștenire, pe generalul Nicolae Lugoșan, comandantul staționii din Sibiu, acordându-i atributul «de Caransebeș».

Caz de moarte. Din Budapesta se vedește moartea fostului secretar de stat în ministerul de culte și instrucțione publică, Dr. Victor Molnár, în etate de 57 de ani. Răposatul său bucurat de multe simpatii și în cercurile românești. În vremea din urmă și-a căștigat deosebite merite prin înființarea și conducerea teatrului științific din capitală, cunoscut sub numele Urania.

Nou comisar al guvernului. Consiliul ministerial a numit pe comitele suprem Dr. Elemér Gyárfás comisar al guvernului, având să controleze activitatea comisiunilor instituite pentru îngrijirea în răsboi (Hadigondozó bizottság).

Așteri nouă. Ministrul de honvezi a ordonat așterea din nou a celor tinari

născuți în anii 1895, 1893 și 1900, cari au fost obligați să se prezinte la asentarea de glotași de până acum, dar încă n'au satisfăcut acestei îndatoriri.

Din Basarabia. Potrivit înțelegerii luate între Basarabia și România, domnii Ciuhureanu, primul ministru la republicei moldovenești, și Inculeț, președintul «Sfatului Tării», au demisionat din posturile lor și au intrat în guvernul român ca reprezentanți ai Basarabiei. Au și depus jurământul ca miniștri fără portofoliu.

Guvernul dela Chișinău a fost dissolvat, și pretutindeni în Basarabia s'au numit prefecti. Președintul al Sfatului Tării este ales dl C. Stere.

Urcarea capitalului societar. Cassa de păstrare, societate pe acții, Sebeșana din Caransebeș își urcă capitalul societar dela cor. 300,000— la cor. 600,000—. Vechii acționari primesc acțiile cu cor. 206—. Ce nu s'ar opta de acționari, se va da la instituțiunile românești cu cor. 216— iar la neacționari cu cor. 226—. «Sebeșana» are fonduri de rezervă considerabile de aproape cor. 200,000—. Bilanțul său este solid. Institutul a plătit și în anii de răsboi 7% și are putință de a menține această dividendă. Sinodul din Caransebeș a decis în anul trecut să ia parte cu o sumă considerabilă la emisiunea «Sebeșanei», care, în schimb, va contribui tot mai mult la achiziția trebuințelor eparhiei. Recomandăm publicului și instituțiunilor noastre să participe la noua emisiune. Terminul ultim de semnare pentru neacționari s'a fixat pe 1 Iulie 1918.

† Emilian Mateiu. Nemângăiata familie dă despre moartea tinărului Emilian Mateiu, fiul parohului Nicolae Mateiu din Uibărești, următorul anunț: Cu inima frântă de durere facem cunoșcut că mult iubitul nostru fiu, frate și nepot Emilian Mateiu, născut în 6/II 1893, absolvent de a VI cl. gimnazială și de cursurile teologice, și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului în 12/25 April a. c. la 3 1/2 ore dimineața în etate de 25 ani în comuna Uibărești. Înmormântarea i s'a făcut Sâmbătă în 14/27 April la 2 ore p. m. Odihnească în pace! Uibărești la 12/25 April 1918. Jalnica familie.

Promotii la poliția de graniță. Maiestatea Sa Regele a conferit căpitanului dela poliția de graniță din loc Dr. Albert Biró, titlul și caracterul de consilier la poliția de graniță, iar concipistul Dr. Arpad Todor, titlul de căpitan la poliția de graniță.

Demisionarea unui episcop. Dieceza evangelică de Bânya, a înființată în 25 April a. c. adunare generală în Budapesta. Episcopul Gustav Scholtz cu această ocazie a renunțat la dignitatea episcopală, fiind în vîrstă înaintată de 76 ani. Demisia s'a luat la cunoștință, și în 31 Mai a. c. se va alege episcop nou.

† Maria T. Moga, din Mag, după un morb îndelungat, împărășită cu sfintele Taine, și-a dat sufletul în mâinile Creatorului Dumnezeu în 15/28 April, la 6 ore dimineața, în etate de 86 ani. Rămășițele pământești ale răposatei s'au depus spre veșnică odihnă Miercuri, în 18 April v. (1 Mai n.) la 10 ore a. m. în cimitirul bisericii ort. române din Mag. Fie-i sărâna usoară!

In memoria tinerului medic Dr. Nicolae Aron. Neconsolații Constantin Oancea, paroh în Cioara de Jos, și soția sa Valeria n. Aron, în nemărginită lor durere pentru pierderea cumnatului, respectiv fratelui lor Dr. Nicolae Aron, fost medic militar, dăruiesc întru veșnică lui pomenire 20 cor. la fondul «Onorar medicilor pentru căutarea medicală săptămânal obligătoare a școlarilor și meseriașilor români dela orașe, cu vîrstă între 14—20 ani». Pentru prinos exprimă sincere mulțumite: Vic. Tordășianu, președintul Reuniunii meseriașilor sibieni.

A murit Princip. O știre dela Praga anunță, că atentatorul la viața arhiducelui Francisc Ferdinand, tinărul Princip, a murit de tuberculoză în temnița dela Teresienstadt. Fusese pedepsit cu închisoare pe 20 de ani. Complicele său, Ciabrinovici, a murit în anul trecut, tot de boala tuberculozei.

Rugare. Încredințat de marea însemnatate ce o au prelegerile cu proiecții luminoase în educația poporului, am cumpărat pe seama parohiei din Șasa, tracul Lupșa, un schioptic bun, în preț de aproape 1600 coroane. Cu acest aparat voiesc să înșezatori culturali pentru popor, în Dumineci și în zile de sărbătoare. Neavând de unde să acoperi cheltuielile cerute, căci parohia e săracă și oamenii năcăjiți

sufletește și materialicește, mă îndrept către inimile înțelegătoare, cu rugarea să binevoiască a mă ajuta la achiziția acestor cheltuieli, cu sume după putință, — ca astfel să pot ridica nivelul cultural al credinților noștri. Sânt rugate și celealte ziare să publice acest apel. — Șasa, (Szászavincz, u. p. Nagylupșa), 20 April 1918. Ioan Dandea, preot. ort. rom.

Bucate din Ucraina. Din Viena se anunță, că monarhia noastră a încheiat la Chiev un acord cu Ucraina, privitor la transportul de bucate. În temeiul acestuia monarhia va primi până la sfârșitul lunii Iulie 5 milioane măji metrice de bucate. În Chiev s'a înființat o centrală austro-ungară, care va avea să îngrijească transportul bucatelor.

† Ioan Ișan sen. după o viață îndelungată și după un serviciu de aproape 40 ani, prestat cu rară credință și conștiință în tipografia noastră arhidicezană, în urma unui morb scurt a adormit în Domnul Miercuri, în 1 Mai st. n. a. c. în etate de 76 ani. Rămășițele pământești ale adormitului în Domnul vor fi înmormântate Sâmbătă, în 4 Mai st. n. la 4 ore d. a. în cimitirul nou orășenesc din loc. — Fie-i sărâna usoară!

Liga Părinților. În Moldova s'a înființat «Liga Părinților» cu scopul de a preteninde pedepsirea celor ce au silit România să intre în răsboi. Liga a adresat o proclamație către popor exprimându-și amarul față de politicianii cari au pogorât nenorocire asupra țării. Liga are următorul program:

1. Nu face politică.
2. Cere dela guvern ca îndată după încheierea păcii să tragă la răspundere pe cei ce au adus năpasta răsboiului asupra țării și au abuzat de încrederea ce li s'a dat.

3. Averea politicianilor vinovați să fie confiscată în favorul părinților, ai căror fii au căzut pe câmpul de luptă.

Anglia și România. Lordul Balfour a declarat în casă de jos a parlamentului englez, că după informațiile sale România este încă în alianță cu Anglia. Față de aceasta ministrul de externe român Arion a declarat, că afirmațiunea lui Balfour este o părere, care nu se intemeiază pe nici un document oficial al actualului guvern român. România are acum pertractări de pace și astfel în decursul acestora ea figurează ca stat neutral față de Anglia, iar după încheierea păcii neutralitatea ei devine definitivă. Ministrul Arion a adăos, că România mai mult a dat, decât a primit dela înțelegerile.

Pentru ziua numelui. Cucernicul prebiter emeritat George Borzea din Viștea de Jos, purceând dela axioma Fiului lui Dumneze

Convocare.

„AQUILA“ bancă țărănească pentru asigurări poporale, societate pe acțiuni, își va ține

adunarea generală constituantă

la 10 Maiu n. 1918, orele 3 d. a. în localitatea institutului de credit și economii «Economul» (strada Vesselényi M. Nr. 26), la care învită cu toată stima pe semnatorii de acțiuni.

Obiectele adunării vor fi:

1. Darea de seamă a fondatorilor despre subscririerea acțiilor și platirile făcute.
2. Darea de seamă a fondatorilor despre numărul acționarilor prezenti și suma voturilor.
3. Alegerea președintelui, a notarului și a verificatorilor procesului verbal.
4. Hotărâre asupra constituuirii.
5. Stabilirea statutelor.
6. Hotărâre asupra absolutorului pentru fondatori.
7. Comunicarea membrilor consiliului de direcție numiți prin fondatori.
8. Alegerea comitetului de supraveghiere pe 1 an.
9. Alegerea comisarilor de zi pe 3 ani.

Cluj, la 25 Aprilie 1918.

Din încredințarea fondatorilor:

Dr. Amos Frâncu m. p., avocat, director de bancă, proprietar de casă, Cluj.

Dr. Valentin Drăgan m. p., funcționar de bancă, proprietar de casă, Cluj.

Ladislau Papp de Lemény m. p., asesor orfanal pensionat și proprietar, Cluj.

Romulus Cătăeanu m. p., proprietar de casă și pământ, Cluj.

Proiect de fondare și listă pentru subscririerea acțiilor
la**„AQUILA“,**

bancă țărănească pentru asigurări poporale, societate pe acții. — În limba maghiară: Gazdák népbiztosító bankja r. t. — În limba germană: Bauernbank für Volksversicherungen A. G.

Subscrișii fondatori întemeiem o societate pe acții cu sediul în Cluj sub firma: «AQUILA», bancă țărănească pentru asigurări poporale, soc. pe acții.

1. Scopul întreprinderii: exclusiv cultivarea ramului asigurării de viață fără vizită medicală.

Societatea poate primi pentru alți rami de asigurare reprezentanță altor institute, eventual societăți pe acții.

Durata societății e 99 de ani, socotiți dela introducerea statutelor în registrul comercial, care durată se poate prolungi prin hotărârea adunării generale.

2. Capitalul social e deocamdată 200,000 Cor., adecă Două sute de mii coroane, constător din 2000 bucăți acții à Cor. 100 (Una sută coroane) nominal.

Acțiile se pot semna inclusiv până în 1 Iulie 1918 pe coalele de subscririere emise. Semnări făcute mai târziu nu se iau în considerare.

De fiecare acție este a se plăti sub titlul taxă de timbru și spese de fondare suma de Cor. 5, care e scadentă deodată cu prima rată.

Subscririile sunt între toate imprejurările obligațioare și irevocabile.

Plătirile acțiilor se fac în chipul următor:

10% cu prilejul subscriri.

20% până la ziua înainte de adunarea constituantă.

Cât pentru plata sumei restante hotărăște adunarea constituantă.

Tot adunarea constituantă hotărăște în privința executării dispozițiilor legale cuprinse în §§ 453, 454 și 455 ai legii comerciale.

Toate plătirile obveniente din semnarea de acții au să se facă la firma comercială înregistrată «Economul», institut de credit și economii, societate pe acții în Cluj. La cassa acestui institut (Cluj, Vesselényi M. u. 26) se păstrează coalele de subscririere.

3. În cazul când societatea pe acțiuni nu s-ar constitui, solvirile făcute se replătesc prin institutul numit fără interese.

In caz de platire întârziată, sunt a se solvi 6% interese de întârziere, socotite dela scadența ratelor.

Plătirile făcute à conto acțiilor și întrelăsatelor mai târziu, cad în favorul fondului de rezervă și nu se pot reclama dela societatea pe acțiuni (legea com. § 169), iar dacă acția s-ar anula pentru negligerea plătirii, subscritorul de acții rămâne cu toate acestea obligat până la 50% a nominalului acțiilor subscrise. (Legea com. § 171).

4. Fondatorii își rezervă dreptul, ca în caz de suprasemnare de acții să reducă suma semnărilor singuratic, respective să îndeplinească reducerea semnării după libera lor chibzuială.

Tot asemenea își rezervă fondatorii dreptul, — ca încât să ar efectua semnări de acții, ce ar intrece capitalul de fondare inițiat de Cor. 200,000, să se ridice eventual conform acestora capitalul social.

In urma fondării își rezervă dreptul, ca să numească pe temeiul §-ului 183 al legii comerciale primul consiliu de direcție pe termin de 3 ani.

Cluj, la 25 Aprilie n. 1918.

Fondatorii:

Dr. Jacob Radu m. p., prelat papal, canonic gr.-cat., Oradea-Mare; Dr. Amos Frâncu m. p. adv., dir. de bancă, proprie de casă, Cluj; Ladislau Papp de Lemény m. p., asesor orf. pens., proprie, Cluj; Romulus Cătăeanu m. p., proprie de casă și pământ Cluj; Dr. Dionisiu Pop m. p., adv., Cluj; Dr. Ioan Turcu m. p., medic, Viena; Dr. Valentin Poruțiu m. p., adv., proprie de casă, Cluj; Emil Poruțiu m. p., preot, prez. însoțirei «Buna», Măcicașul u.; Alexandru Voîna m. p., mare negustor, Verșet; Dr. Ioan Oltean m. p., adv., Ludoșul de Mureș; Dr. Eugen Gheiner m. p., adv., Kevévará; Teodor Terziu m. p., meseriaș, Cluj; Mihail Iliescu m. p., preot, Aiton; Dr. Vasile Dancu m. p., preot, Nădașel; Dr. Valentin Drăganu m. p., funcț. de bancă, proprie, Cluj; Dr. Mircea Mocanu m. p., medic, Brașov; Dr. Valentin Boca m. p., proprie, Căianul mic; Dr. Ioan Plosca m. p., cand. de adv., Cluj; Teodor Iacoban m. p., proprie, Iacobeni; Marius Elekes m. p., mare proprie, Velcheriu; Aurel Mureșianu m. p., publicist, Brașov; Emanuel Stoica m. p., funcț. de bancă, proprie, Șimleu; Dr. Eugen Bianu m. p., adv., proprie, Făget; Dr. Ioan Major m. p., adv., Aiud; Filip Pârvu m. p., invăț. și proprie, Măcicașul ung.

„CASSA DE PĂSTRARE“,
societate pe acții în Oltszakadát. — takarékpénztár, részv. társ. Oltszakadáton.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «Cassa de păstrare», societate pe acțiuni se invită conform §. 17 al statutelor societății la

a V-a adunare generală ordinată,

care se va ține Duminecă în 12 Maiu st. n. 1918 la 11 ore a. m., în localul institutului.

Obiecte:

1. Deschiderea și constituirea adunării (§ 16).
2. Raportul anual al direcției, bilanțul anului de gestiune 1917 și raportul comitetului de supraveghiere.
3. Darea absolutorului.
4. Eschiderea unui membru din direcție.
5. Alegerea pe un period de 1 an a unui membru în direcție.
6. Impărțirea venitului curat.

Domnii acționari cari în sensul §. 19 din statutele societății voesc a luă parte la adunare în persoană sau prin plenipotenți sunt rugați a-și depune acțiile, eventual dovezile de plenipotență, cel mult până în 12 Maiu st. n. 1918 la cassa institutului.

Oltszakadát, în 28 Aprilie 1918.

Direcție.

Meghívó.

A «Takarékpénztár» részvénytársaság Oltszakadáton t. cz. részvényesei az alapszabályok 17 §. értelmében, ezennel meg hivatnak az Oltszakadáton 1918 évi május hó 12-én d. e. 11 órakor az intézet helyiségeben megtartandó

V-ik rendes közgyűlésre.**Tárgysorozat:**

1. A közgyűlés megnyitása és alakulása (16 §).
2. Az igazgatóságnak az 1917. üzleti évről szóló jelentése, az 1917. évi mérleg és a felügyelő bizottság jelentése.
3. A felmentvány megadása.
4. Egy igazgatósági tag kizárása.
5. Egy igazgatósági tag 1 évi időtartamra való megválasztása.
6. A tiszta nyereség felosztása.

A részvényes urak kik a társaság 19. §-a értelmében a közgyűlésen személyesen vagy meghatalmazottjaik után résztvevni szándékoznak, felkéretnek, hogy részvényeiket és esetleg meghatalmazási okmányait az intézet pénztáranál legfeljebb 1918. évi május hó 12-ig letétbe helyezzék.

Oltszakadáton, 1918. évi április hó 28 án.

Az igazgatóság.

Bilant la 31 Decembrie 1917.

Activă—Vagyon.	Mérlegszámla 1917 decembrie hó 31-én.	Pasiva—Teher.	
K f		K f	
Cassa — Pénztár	2,707 40	Capital social — Alaptöke	20,000-
Escont — Váltóírás	36,587 18	Fond de rezervă — Tartalékalap	1,627-
Impr. pe obligațiuni — Kötvénykölcson	8,620-	Fond de binefacere — Jótékony alap	70-
Depunerí proprii — Saját betét	9,755 89	Depunerí — Tartalék betétek	40,708 85
Efecte — Ertékpapír	1,363 60	Dividendă — Osztalék	556-
Mobilier — Felszerelés	270-	Tantiemá — Jutalék	16 73
Int. transit. rest. — Hátralékos átmeneti kamat	4,947 18	Diverzi — Különfélék	245 15
	64,251 25	Profit curat — Tiszta nyereség	1,027 52
			64,251 25

Contul Profit și Perdere.

Debit—Tartozik.	Nyereség- és veszteség számla.	Credit—Követel.	
K f		K f	
Int. de depunerí — Betét kamat	1,644 75	Interese de escont — Váltókamat	3,557 72
Int. fond de rezervă — Tartalékalap kam.	78 19	Interese de efecte — Értékpapír kamat	27-
Dare după int. de depunerí — Betét kamat adó	164 48	Interese de depunerí propri — Saját betét kamat	307 44
Dare — Adó	854 01	Proviziune — Kezelési költségek	591 51
Comp. de timbru — Bélyeg illeték	13 76	Profit transpus — Elmult évi nyereség áthozat	423 19
Spese de birou — Üzleti költségek	530 23		
Salare — Fizetések	500-		
Chirie — Lakbér	90-		
Porto — Postaköltségek	3 92		
Profit curat — Tiszta nyereség	1,027 52		
	4,906 86		

Oltszakadáton, la 31 Decembrie 1917. — Oltszakadáton, 1917 decembrie hó 31-én.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSAG:

Simeon Grădinăr m. p. Simeon Moldovan m. p. I. Dragomir m. p. N. Cruțiu m. p. L-am revázut și aflat în consonanță cu registrele principale și auxiliare. — Megvizsgáltatott és az intézet fő és mellékönnyivel összhangzónak találtatott.

Oltszakadáton, la 28 Aprilie 1918. — Oltszakadáton, 1918. április hó 28-án.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIRE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSAG:

Dr. Octavian Prie m. p. Sever Silca m. p. Podea Toma m. p. Radu Toma m. p. Cobuz Petru m. p. Aleman Toma m. p. Ilie Marcu m. p.

Aviz.

Am onoare a aduce la cunoștința On. public din loc și jur, că în casele proprii din Str. Turnului (Saggasse) Nr. 48 am deschis cu 1 Maiu st. n.

grădină de vară,

unde servesc cu tot felul de beuturi: vinuri excelente, bere (de Steinbruch și Trei Stejar) și rachiuri, pe lângă preturi moderate. Rugând P. T. public pentru binevoitorul sprijin, rămân

Cu toată stima: (93) 1-2

Traian Marian, restaurator.

Lemne de foc.

Fabrica de mașine And. Rieger în Sibiu (Nagyszében) are trebuință, pentru lucrătorii săi, de 200 stânjini lemne de foc plutite. Oferte să se adreseze la sus numita firmă.

(88) 2-2